

Sag C-722/23 [Rugu] ⁱ

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

28. november 2023

Forelæggende ret:

Cour de cassation (Belgien)

Afgørelse af:

22. november 2023

Kassationsappellant:

AR

Cour de cassation de Belgique (kassationsdomstol, Belgien)

D o m

[Udelades]

AR, født i [udelades] (Rumænien) den [udelades]

med bopæl i [udelades]

person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, kassationsappellant,

[Udelades]

I. RETSFORHANDLINGERNE VED KASSATIONSDOMSTOLEN

Kassationsappellen er iværksat til prøvelse af en dom afsagt den 30. oktober 2023 af chambre des mises en accusation (anklagekammeret) ved cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien).

[Udelades]

ⁱ –Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

II. KASSATIONSDOMSTOLENS BEMÆRKNINGER

- 1 Appellanten, der er rumænsk statsborger, men som ifølge appeldomstolen er bosat i Belgien, er omfattet af en europæisk arrestordre udstedt af de rumænske myndigheder den 1. august 2023 med henblik på fuldbyrdelse af en fængselsstraf på fire år.

Chambre du conseil (undersøgelseskammeret) afslog at fuldbyrde denne europæiske arrestordre med den begrundelse, der er fastsat i artikel 4, stk. 5, i lov af 19. december 2003 om den europæiske arrestordre, at forholdene under frihedsberøvelse i Rumænien vil udsætte appellanten for en risiko for, at hans grundlæggende rettigheder vil blive krænket, i det foreliggende tilfælde de rettigheder, der er beskyttet ved artikel 3 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Anklagekammeret stadfæstede på anklagemyndighedens opfordring denne afgørelse, men besluttede endvidere, at den fængselsstraf på fire år, som den europæiske arrestordre vedrører, »kan fuldbyrdes i Belgien« i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, i lov af 19. december 2003, eftersom den risiko, som artikel 4, stk. 5, har til formål at forhindre, vedrører en metode til fuldbyrdelse af den straf, der er idømt i Rumænien, og ikke den procedure, der har ført til appellants domfældelse i landet, eller selve denne dom.

Det drejer sig her om den anfægtede afgørelse.

- 2 Med kassationsanbringendet har appellanten påberåbt sig en tilsidesættelse af artikel 25 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union, artikel 4, stk. 5, i lov af 19. december 2003 om den europæiske arrestordre og artikel 38, stk. 1, i lov af 15. maj 2012 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger idømt i en medlemsstat i Den Europæiske Union.

Ved kassationsanbringendet har appellanten gjort gældende, at appeldomstolen efter at have fastslået anvendelsen af en obligatorisk grund til at afslå fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, fordi der var vægtige grunde til at antage, at fuldbyrdelsen af denne retsakt ville krænke appellants grundlæggende rettigheder, ikke kunne anvende virkningerne af den fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse, der er fastsat i artikel 6, stk. 4, i lov af 19. december 2003, og, eftersom appellanten var bosat i Belgien, anordne fuldbyrdelse dér af den fængselsstraf, som han var blevet idømt i udstedelsesstaten.

- 3 I henhold til artikel 1, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne fuldbyrder medlemsstaterne enhver europæisk arrestordre på

grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i den nævnte rammeafgørelse.

Det fremgår af Den Europæiske Unions Domstols dom C-354/20 PPU og C-412/20 PPU af 17. december 2020, at formålet med ordningen med den europæiske arrestordre bl.a. er at bekæmpe straffrihed for en eftersøgt person, der befinder sig i et andet land end det, hvor personen er mistænkt for at have begået en lovovertrædelse.

I øvrigt fastslog Den Europæiske Unions Domstol i dom C-579/15 af 29. juni 2017, at den kompetente nationale domstol – idet den tager national ret i dens helhed i betragtning og anvender de fortolkningsmetoder, der er anerkendt i denne ret – i videst muligt omfang skal fortolke de i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelser i lyset af denne rammeafgørelses ordlyd og formål. Denne forpligtelse indebærer i den sag, der på daværende tidspunkt blev forelagt Domstolen, at den fuldbyrdende medlemsstats judicielle myndigheder, såfremt der blev givet afslag på at fuldbyrde en europæisk arrestordre, som var udstedt med henblik på overgivelse af en person, der i den udstedende medlemsstat havde været genstand for en endelig dom, hvorved han var blevet pålagt en frihedsstraf, var forpligtede til selv at sikre, at den straf, som denne person var blevet idømt, faktisk blev fuldbyrdet.

I henhold til rammeafgørelsens artikel 1, stk. 3, indebærer denne rammeafgørelse imidlertid ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprinsipper, således som de er defineret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 4, stk. 5, i lov af 19. december 2003, hvorved denne rammeafgørelse blev gennemført i belgisk ret, bestemmer, at fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre afslås, hvis der er vægtige grunde til at antage, at fuldbyrdelsen ville krænke den pågældende persons grundlæggende rettigheder, således som de er defineret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union. Denne grund til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre er obligatorisk.

Endelig kan fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre i henhold til samme lovs artikel 6, stk. 4, som gennemfører rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, bl.a. afslås, hvis denne retsakt er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom, og den pågældende opholder sig eller er bosat i Belgien, og de kompetente belgiske myndigheder forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen i henhold til belgisk lovgivning. I dette tilfælde fastsætter artikel 38, stk. 1, i lov af 15. maj 2012, at undersøgelsesdommerens afgørelse medfører anerkendelse og fuldbyrdelse af den frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, der er omhandlet i den retsafgørelse, der er genstand for den europæiske arrestordre, og at denne dom fuldbyrdes i overensstemmelse med bestemmelserne i nævnte lov af 15. maj 2012.

- 4 I kassationsanbringendet rejses spørgsmålet om, hvorvidt retterne i den stat, der skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, når de har fastslået, at der i tilfælde af

overgivelse af den eftersøgte til udstedelsesstaten foreligger en risiko for, at den pågældendes grundlæggende rettigheder vil blive krænket, og at denne risiko ikke kan afværges inden for en rimelig frist, således at de er forpligtet til at afslå at fuldbyrde den europæiske arrestordre, imidlertid – for at undgå straffrihed for en eftersøgt person, der er bosat i et andet land end det, hvor personen er mistænkt for at have begået en lovovertrædelse – kan beslutte, at der i overensstemmelse med den bestemmelse, der gennemfører rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, i national ret, skal træffes afgørelse om fuldbyrdelse i den fuldbyrdende medlemsstat af den fængselsstraf, som den pågældende er blevet idømt i den medlemsstat, der har udstedt den europæiske arrestordre, hvilken straf er omhandlet i denne retsakt.

Er konstateringen af, at der foreligger en obligatorisk grund til at afslå fuldbyrdelse af den nævnte europæiske arrestordre, med andre ord til hinder for, at virkningerne af den fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, som omhandlet i artikel 4, stk. 6, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre, kan finde anvendelse?

- 5 Til forskel fra den sag, der gav anledning til Den Europæiske Unions Domstols ovennævnte dom C-579/15, blev det i den foreliggende sag fastslået, at den berørte person er bosat i den fuldbyrdende stat, og at den fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, der er omhandlet i rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, skal anvendes, efter at det var blevet fastslået, at overgivelse af den berørte person til udstedelsesstaten indebærer en risiko for, at den pågældendes grundlæggende rettigheder vil blive krænket, således at den obligatoriske grund til at afslå fuldbyrdelse i artikel 4, stk. 5, i lov af 19. december 2003 skal anvendes.

Kun en fortolkning af artikel 4, stk. 6, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 vil gøre det muligt at besvare ovenstående spørgsmål.

I overensstemmelse med artikel 267, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Den Europæiske Unions Domstol derfor forelægges et spørgsmål som anført i den dispositive del.

- 6 Eftersom appellanten blev løsladt den 12. september 2023 af undersøgelsesdommeren, idet han blev pålagt at overholde betingelser, der begrænser hans ret til at færdes frit, og som navnlig forbyder ham at rejse til udlandet, hvilken afgørelse vil have retsvirkninger indtil det tidspunkt, hvor der er truffet endelig afgørelse om fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre, og for så vidt som besvarelsen af det forelagte spørgsmål er afgørende i denne henseende, anmoder kassationsdomstolen Den Europæiske Unions Domstol om at overveje at anvende hasteproceduren i artikel 267, sidste stykke, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 107 i Den Europæiske Unions Domstols procesreglement af 25. september 2012.

- 7 Behandlingen af kassationsanbringendet udsættes, indtil Den Europæiske Unions Domstol har besvaret nedenstående spørgsmål.

PÅ DETTE GRUNDLAG

HAR KASSATIONSDOMSTOLEN

besluttet at udsætte sagen, indtil Den Europæiske Unions Domstol har besvaret følgende præjudicielle spørgsmål:

»Når retterne i den medlemsstat, der skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, har fastslået, at der i tilfælde af overgivelse af den eftersøgte til den udstedende medlemsstat foreligger en risiko for, at den pågældendes grundlæggende rettigheder vil blive krænket i forbindelse med fuldbyrdelsen af den udenlandske straffedom, således at det må afslås at fuldbyrde den europæiske arrestordre, giver artikel 4, stk. 6, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne da disse retter i den fuldbyrdende medlemsstat, som fastslår, at den eftersøgte person er bosat i sidstnævnte stat, mulighed for at beslutte, at den fængselsstraf, som den pågældende er blevet idømt i den medlemsstat, der har udstedt den europæiske arrestordre, hvilken straf er omhandlet i denne retsakt, i overensstemmelse med den bestemmelse, der gennemfører rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, i national ret, skal fuldbyrdes i den fuldbyrdende medlemsstat?«

[Udelades]

[Udelades] [dato og underskrifter]

ARBEJDSUDVALGET